

כל לשון שאינו לשון הקודש נקרא "לעז"⁵. ובגמרא פריך, הא אמרת: קראה בכל לשון — לא יצא?!].

והלועז ששמע אשורית [לשון הקדש] — יצא, אף על פי שאינו מבין את הקריאה.

קראה סירוגין, דהיינו שקורא מעט — ופוסק, וחוזר וקורא מעט — ופוסק, וכן

הקוראה מתנמנם [בגמרא מבואר מהו מתנמנם] — יצא⁶.

היה כותבה⁷, או שהיה דורשה, ומגיהה [או מגיהה], ומתוך שהיה עושה דברים אלו — קראה, אם כוון לכו לצאת ידי חובת קריאה⁸ — יצא⁹, ואם לאו — לא יצא.

היתה כתובה בסם, ובסיקרא, ובקומוס,

קורין אותה ללועזות בלעז¹⁰]. וע"ע בחידושי רעק"א.

והרש"ש תירץ עפ"י הרמב"ן דלעיל, דמיירי הכא בנשים שאינן יודעות לה"ק [ומדויק מדנקט "לועזות" ולא "לועזים"], ולהכי נקט דקורין להן, דמסתמא אינן יודעות לקרות אפילו לעז. ועיי"ש שהביא עוד תירוץ.

5. וכ"כ רש"י בתהלים [קיד"א] על הפסוק "מעם לועז": "עם שפת לשון אחר, שאינו לשון הקודש". ובמצודת ציון שם: "כל שפת לשון עם זולת לשון הקודש — תקרא לועז".

6. איתא בב"י בשם הירושלמי: "מנשה הוה יתיב קומי ר' זעורה, ואינמנם. אמר ליה [ר' זעורה]: חזור לך, דלא כוונת".

וכתב הב"י, דאיכא למימר דלא פליג אמתניתין, דמתניתין דווקא בקראה מתנמנם, ולהכי, כיון שהוציאה מפיו — יצא. משא"כ אם שמעה מתנמנם — לא יצא. וכתב שכן כתב שבלי הלקט בשם רבינו שמחה [וכך פסק בשו"ע סי' תר"צ סי"ב. ועיי" בב"ח, שמבאר את הירושלמי באופן אחר].

אמנם במכתם איתא איפכא, דהקורא מתנמנם — לא יצא, דהוי כקורא על פה. אבל השומע מתנמנם — יצא. ובראב"ן [מגילה קע"ה ב'] כתב, דבין בקורא ובין בשומע — יצא.

7. כתב בחי' הר"ן, דאיתא בירושלמי, דמהכא מוכח דפורים מותר בעשיית מלאכה. עיי"ש. ועיי' בריטב"א ועוד ראשונים שהיתה להם גירסא אחרת בירושלמי.

והטורי אבן [לעיל ה:]: הקשה מהך מתניתין אמ"ד לעיל [שם] דפורים אסור בעשיית מלאכה. ותירץ השפת אמת, דכי היכי דאמרינן התם, דנטיעה של מצוה שרי בפורים לכו"ע, ה"ה לכתוב מגילה כדי לצאת בה — שרי. עוד תירץ, דאיכ"ל דמתניתין דהכא מיירי בלילה, דבלילה ודאי מותר בעשיית מלאכה, דהא "ימיי" כתיב [דומיא דמשתה ושמחה, שאינם נוהגין אלא ביום מה"ט], עיי"ש.

8. כתב הר"ן, דלמ"ד דמצות אין צריכות כוונה — האי "כוון לכו" היינו דבעינן שיכוון לקרות כראוי, ולא כדרך קורא להגיה.

אבל הטורי אבן כתב, דאפילו מ"ד דאין צריכות כוונה, הכא מודה דצריכה. עיי"ש. [וכ"כ האגרות משה [או"ח ח"א סי' קע"ג, ד"ה והנה המנ"ח], דקריאת מגילה לכו"ע צריכה כוונה, דכיון שיוצא מטעם שומע כעונה, בלא כוונה אין משתייך אליו מעשהו של האחר. עיי"ש].

9. וכתב הרמב"ם בפיה"מ, דהאי דכותבה יצא, היינו דווקא אם קרא מהמגילה השלמה שממנה כותב את החדשה. אבל אם קורא מזו שכותב — לא יצא, דהא בעינן לקרוא מספר שלם.